

De Olympische Geschiedenis van het Langebaanschaatsen

1924 - 2022

door

H.V. Anderz

Van H.V. Anderz zijn inmiddels de volgende boeken verschenen:

Voetbal:

Voetbalfinales

Het Internationale Clubvoetbal

Schaatsen:

De Olympische Geschiedenis van het Langebaanschaatsen. Editie 2013 *

De Olympische Geschiedenis van het Langebaanschaatsen. Editie 1924-2014 *

De Olympische geschiedenis van het Langebaanschaatsen. Editie 1924-2018 *

het Langebaanschaatsen in het Coronajaar 2020-2021

De Olympische Geschiedenis van het Langebaanschaatsen. Editie 1924-1922

Het Langebaanschaatsen in het Olympische Jaar 2021-2022

Wielrennen:

De Geschiedenis van de Ronde van Frankrijk van 1903 t/m 2017

De Geschiedenis van de Ronde van Italië van 1909 t/m 2017

De Geschiedenis van de Ronde van Spanje van 1935 t/m 2017

De drie grote Wielerrondes van 2018

De drie grote Wielerrondes van 2019

De drie grote Wielerrondes van 2020

De drie grote Wielerrondes van 2021

De drie grote Wielerrondes van 2022 **

* Niet meer leverbaar

** In ontwikkeling

De Olympische Geschiedenis van het Langebaanschaatsen

1924 - 2022

De Olympische Geschiedenis van het Langebaanschaatsen - 1924 t/m 2022

H.V. Anderz.

Met dank aan Wikipedia en FotoSketcher.

Bewerking omslag en andere afbeeldingen: H.V. Anderz.

Eerste Druk

April 2022

Bravenewbooks.nl

Copyright © 2022 H.V. Anderz.

Toestemming wordt verleend tot het kopiëren, verspreiden en/of wijzigen van dit document onder de bepalingen van de GNU Vrije Documentatie Licentie, versie 1.2 of iedere latere versie uitgegeven door de Free Software Foundation; met als Omslagteksten voor de Voorkant en met als Omslagteksten voor de Achterkant. Een kopie van de licentie is opgenomen in de sectie getiteld "GNU Vrije Documentatie Licentie".

Voorwoord

Het plakboek met de zwart-wit plaatjes van Brio uit 1964 is mijn eerste herinnering aan een Olympische Spelen. Onlangs kwam ik het nog tegen, er zaten ook nog allerlei krantenknipseltjes uit die tijd in.....

Toen kwam de tijd van Ard, Keessie, Ans, Atje en Stien en was ik niet meer voor de buis weg te slaan als er WK's of EK's bij het hardrijden op de schaats werden verreden en uitgezonden. Ik begon tijden en standen en plakboeken bij te houden. Bij al dat schaatsgeweld vond ik in eerste instantie eigenlijk het idee van een Olympische Spelen met geen Algemeen Klassement niet zo leuk, bij schaatsen hoorde voor mij een Algemeen Klassement en niet alleen afstandswinnaars.

Maar toen Kees Verkerk, Ard Schenk, Carry Geijssen en Ans Schut zulke prachtige wedstrijden reden om de medailles tijdens de Olympische Spelen van 1968 in Grenoble, was ook ik verkocht. Voortaan ontbrak er geen enkele Olympische Schaatswedstrijd meer in mijn agenda. Ik keek ze, die Olympische wedstrijden, op mijn werk, kwam er 's nachts mijn bed voor uit en toen ik in de Olympische weken van 1998 op werkbezoek in Ierland was, maakten we er tijd voor vrij om ze toch te kunnen kijken. Ik kan wel zeggen dat ik er tot nu toe, sinds 1968 niet veel gemist heb....., en in die twee weken in februari 2014 tijdens die fenomenale Olympische Winterspelen in Sotsji met die grote Nederlandse overheersing, heb ook ik natuurlijk enorm zitten genieten. De Nederlandse prestaties op de Olympische Spelen van 2018 en 2022 zijn niet vergelijkbaar met 2014, maar natuurlijk ook prachtig.

Dit boekje is waar mogelijk up-to-date gemaakt met relevante gegevens tot na afloop van de Olympische Winterspelen van 2022 in Beijing oftewel Peking.

H.V. Anderz.

April 2022.

N.b. Ja, helaas u begrijpt het goed, ik heb dus de zilveren medaille van Kees Verkerk uit 1964 gemist...., helaas.

- 00 -

Inleiding

Sven en Ireen of toch Ireen en Sven

Zo'n jaar of tien terug leek het erop dat Sven Kramer de grootste Nederlandse Olympiër van de Winterspelen zou worden, met Ireen Wüst als een goede tweede, maar als we nu terugkijken op hun beider carrière dan is Ireen Wüst Sven Kramer duidelijk voorbij gestreefd. Op de ranglijst van beste Olympische Nederlandse Schaatsers staat Ireen fier bovenaan en als heel goede tweede volgt Sven Kramer haar. Met zijn tweetjes steken ze ver boven alle andere Nederlandse Schaats Olympiërs uit.

Ireen Wüst

Irene Karlijn (Ireen) Wüst is op 1 april 1986 in het Brabantse Goirle geboren. Al heel jong bleek ze een groot talent voor het Langebaanschaatsen te bezitten. Ze nam als Nederlandse Schaatsster vijf keer aan de Olympische Winterspelen deel.

Tijdens de Olympische Winterspelen van 2006 in Turijn won ze op negentienjarige leeftijd goud op de 3000 meter en brons op de 1500 meter. Wüst werd daarmee de jongste Nederlandse olympisch kampioene op de Winterspelen ooit. Tijdens de Olympische Winterspelen van 2010 in Vancouver won ze goud op de 1500 meter. Bij de Olympische Winterspelen van 2014 in Sotsji won ze goud op de 3000 meter en op de ploegen-achttervolging, verder won Wüst in Sotsji zilver op de 1000, 1500 en 5000 meter. Tijdens de Olympische Winterspelen van 2018 behaalde zij goud op de 1500 meter en zilver op de 3000 meter en op de ploegenachttervolging.

In Beijing (Peking), tijdens de Olympische Winterspelen van 2022, haar laatste, won zij opnieuw een gouden medaille op de 1500 meter. Wüst werd daarmee de eerste atleet die op vijf verschillende Olympische Spelen een individuele gouden medaille won, en de oudste winnaar van goud bij het langebaanschaatsen. Hier won ze ook nog een bronzen plak op de Ploegenachttervolging. Wüst is met zes gouden, vijf zilveren en twee bronzen olympische medailles de succesvolste Nederlander op de Olympische Spelen ooit, en werd de eerste schaatsster die dertien olympische medailles won. Ze is ook zevenvoudig wereldkampioene allround en vijftienvoudig wereldkampioene per afstand.

In het seizoen 2003/2004 werd Ireen Wüst tweede bij het Wereldkampioenschap voor Junioren. In het seizoen daarna werden zij en Sven Kramer, ook al haar ploeggenoot bij Jong Oranje, vrij plotseling bekend, doordat ze als jonge schaatsers goede resultaten boekten in wedstrijden voor de

volwassen schaatstop. Die snelle doorbraak kwam voor velen als een verrassing. Ireen Wüst werd derde op het NK allround, vierde op het EK allround en vijfde op het WK allround. Op die laatste toernooien was ze de beste Nederlandse. Met overmacht won ze in 2005 de titel die ze een jaar eerder net niet won: het Wereldkampioenschap voor Junioren. Ze kreeg een seizoen later een contract bij de schaatsploeg van TVM en de rest is 'History'.

Medailleoverzicht van Ireen Wüst:

<i>Evenement</i>	<i>Goud</i>	<i>Zilver</i>	<i>Brons</i>
Olympische Winterspelen	6	5	2
Wereld Kampioenschappen Allround	7	4	2
Wereld Kampioenschappen Sprint	0	1	0
Wereld Kampioenschappen Afstanden	15	15	1
Europese Kampioenschappen Allround	5	4	2
Europese Kampioenschappen Afstanden	3	2	0
Dat maakt een totaal van 74 medailles	36	31	7

Sven Kramer

Sven Kramer is op 23 april 1986 geboren in Heerenveen. Hij is drievoudig olympisch kampioen op de 5000 meter, enkelvoudig olympisch kampioen ploegenachtervolging, negenvoudig wereldkampioen allround en tienvoudig Europees kampioen allround. Daarnaast werd hij achtmaal wereldkampioen op de 5000 en vijfmaal op de 10.000 meter. Hij werd ook achtmaal wereldkampioen op de ploegen-achtervolging. Hij is de zoon van voormalig langebaanschaatser Yep Kramer.

Kramer zou zijn debuut maken in seizoen 2003/2004 op de NK afstanden in Heerenveen, waar hij zou uitkomen op de 5000 meter, maar twee dagen daarvoor brak hij zijn enkel na een val van de trap. Tijdens dat kampioenschap verbleef hij in het ziekenhuis op een kamer met een andere grote Nederlandse schaatser: Rintje Ritsma, die zijn enkel had gebroken bij het kitesurfen.

Bij het wereldkampioenschap junioren van 2004 werd Kramer tweede achter de Canadees Justin Warsylewicz. In zijn laatste juniorenjaar werd hij ook al Nederlands kampioen allround bij de senioren en veroverde hij een tweede en derde plek in het eindklassement van respectievelijk het EK en WK allround van dat jaar. Kramer sloot dat jaar af met goud bij het wereldkampioenschap

juniores van 2005. Van seizoen 2005/2006 tot en met seizoen 2014 reed Kramer samen met Ireen Wüst voor de TVM-ploeg. Sinds het seizoen 2014/2015 reed hij voor Lotto-Jumbo met als coach Jac Orië. Het team heet nu Jumbo-Visma. Hij nam net als Ireen Wüst vijf keer deel aan de Olympische Spelen.

Medailleoverzicht van Sven Kramer:

<i>Evenement</i>	<i>Goud</i>	<i>Zilver</i>	<i>Brons</i>
Olympische Winterspelen	4	2	3
Wereld Kampioenschappen Allround	9	0	3
Wereld Kampioenschappen Sprint	-	-	-
Wereld Kampioenschappen Afstanden	21	3	2
Europese Kampioenschappen Allround	10	1	0
Europese Kampioenschappen Afstanden	2	1	0
Dat maakt een totaal van 61 medailles	46	7	8

Schaatssport in vroeger dagen.

Schaatsen is het zich voortbewegen op dunne, rechte ijzers, ijzers genaamd schaatsen, over ijs. Schaatsen kan zowel op natuur- als op kunstijs beoefend worden. De eerste kunstijsbanen dateren uit de zestiger jaren van de vorige eeuw. Uit vondsten blijkt dat de mens zelfs in de prehistorie al probeerde om ijsvlakten sneller over te steken dan lopend of glijdend mogelijk was. Hiervoor gebruikte men een soort schaatsen, gemaakt van dierlijke botten. Deze werden geslepen totdat het oppervlak glad genoeg was. Schaatsen was toen nog vooral een kwestie van snel glijden op deze botten. De allereerste schaatsen worden daarom 'glissers' genoemd. Een glis, is een rib of een middenvoetsbeen van een rund, paard of hert. Deze glissers werden voorzien van gaten en met pezen of palingvellen aan de voet bevestigd. Archeologen hebben op de bodem van een Zwitsers meer resten van dergelijke schaatsen gevonden welke gedateerd zijn op ongeveer 3000 jaar v.Chr. Daarnaast werden er gelijksoortige vondsten gedaan in onder meer Rusland, Scandinavië, Groot-Britannië, Nederland en Duitsland.

In 1174 schreef William FitzStephen, een klerk uit Engeland, een biografie over Thomas Becket, waarin een beschrijving voorkwam van enkele populaire sporten in het Londen in de Middeleeuwen, waaronder het schaatsen. Voordat men in Nederland en België het woord schaats gebruikte, werd

het als voorwerp al eeuwen hier gebruikt. De bakermat van het schaatsen in de lage landen ligt in Holland en Vlaanderen. In deze contreien ontwikkelde de schaats zich van een eenvoudig bot tot een constructie met een ijzeren mes waarop men zich snel kon voortbewegen.

De oudste vondsten van dit soort echte schaatsen dateren van rond 1225 uit Dordrecht en Amsterdam. Uit Vlaanderen zijn zelfs nog oudere afbeeldingen te vinden. In andere gedeelten van Nederland, zoals Friesland, bleef men nog eeuwen op botjes schaatsen. Over de naam die men destijds aan de schaats gaf is ook nog geen duidelijkheid. Mogelijk noemde men schaatsen "ijzers" of een variant daarop. In de Tweede Martijn van Jacob van Maerlandt sprak hij over een "iserne schoen", oftewel een ijzeren schoen. In dit gedicht schreef hij "Al draag ik ijzeren schoenen, ik zou niet aan je kunnen ontkomen". Een duidelijke verwijzing naar het schaatsen, dat in de middeleeuwen de snelste manier van voortbewegen was.

De tekening 'Lidwina's val' van Johannes Brugman toont de heilige Lidwina met schaatsen aan haar voeten. De houding van de schaatser op de achtergrond doet vermoeden dat er al schaatsen met een ijzeren onderkant werden gebruikt, maar veel meer informatie over het schoeisel uit die tijd is er niet bekend.

In de 19e eeuw waren er in onze streken drie typen schaatsen ontstaan: de Hollandse krulschaats, de Zuid-Hollandse baanschaats en de Friese schaats. De eerste twee werden gebruikt om te zwieren, de laatste was puur voor het hardrijden. Doordat de Friese schaats een scherpe punt had ontstonden er gevaarlijke situaties, waarna als gevolg van diverse verboden een krul aan de voorkant van het ijzer werd toegevoegd. Hierdoor werden de ijzers steeds langer, wat meer stabiliteit en dus een langere slag opleverde. Dit droeg erg bij aan de populariteit van dit schaatstype, dat men Friese doorloper ging noemen.

Rond 1800 werden er al, met name in Friesland en Groningen kortebaanwedstrijden verreden. Hier was goed geld mee te verdienen. Op 17 september 1882 werd de Koninklijke Nederlandsche Schaatsenrijders Bond (K.N.S.B.) opgericht, als overkoepelende organisatie voor het schaatsen. Tegenwoordig zijn het lange- en kortebaanschaatsen, shorttrack, kunstrijsden, marathonschaatsen,

schoonrijden, skaten en toerschaatsen vertegenwoordigd bij de K.N.S.B. In juli 1892 werd in Scheveningen besloten tot de oprichting van de Internationale Schaatsunie (I.S.U.). Deze organisatie voldeed aan de behoefte aan internationale regels. Tijdens het eerste officiële wereldkampioenschap in 1893 werd de Nederlander Jaap Eden de allereerste officiële wereldkampioen hardrijden op de schaats. Drie jaar later volgen er ook wereldkampioenschappen kunstschaatsen. Pas in 1981 volgde shorttrack als derde discipline met een eigen W.K.

Schaatsen op de Olympische Winterspelen

Het schaatsen op de Olympische Winterspelen vindt voor heren plaats sinds de allereerste editie van de Winterspelen, gehouden in 1924. De verreden afstanden waren in die eerste editie de 500 meter, de 1500 meter, de 5000 meter en de 10000 meter. Alleen in de eerste editie werden ook medailles voor een Allround klassement vergeven. De 1000 meter is sinds de spelen van 1976 aan het programma toegevoegd.

Voor de dames stond het schaatsen voor het eerst op het programma bij de Olympische Winterspelen van 1932 als demonstratiesport, met alleen Amerikaanse en Canadese schaatssters. De verreden afstanden waren de 500 meter, de 1000 meter en de 1500 meter. Vanaf 1940 zou het damesschaatsen volwaardig op het programma staan, maar door de Tweede Wereldoorlog werd dit uitgesteld tot 1960. Tijdens de spelen van 1960 werd voor het eerst ook de 3000 meter verreden. De 5000 meter is geïntroduceerd op de spelen van 1988.

Sinds de Winterspelen van 2006 in Turijn staat ook de ploegenachtervolging op het programma. De dames rijden zes ronden en de heren acht ronden. Vanaf de Winterspelen van 2018 in PyeongChang is zowel voor de heren als de dames de Massastart aan het programma toegevoegd.

De Olympische Schaats (+ Shorttrack) Medaillespiegel

Onderstaand de succesvolste deelnemers aan de Olympische Langebaanwedstrijden en het Shorttrack, met ten minste drie gouden medailles behaald op een of meer van de verreden Olympische Winterspelen tussen 1924 t/m 2022.

Het shorttrack noem ik hier vanwege de prestaties van Jorien ter Mors. Met prachtige ereplaatsen voor Ireen Wüst, de enige sporter met een gouden medaille op 5 achtereenvolgende Olympische Spelen en natuurlijk voor Sven Kramer, beide in de top 10 in onderstaande lijst.

	Olympiër	Land	Onderdeel	Editie(s)	G	Z	B	Totaal
1.	Ireen Wüst	Nederland	Schaatsen	2006-2022 (5)	6	5	2	13
2.	Victor An	Rusland	Shorttrack	2006-2014 (3)	6	0	2	8
3.	Lidia Skoblikova	Sowjet-Unie	Schaatsen	1960-1964 (2)	6	0	0	6
4.	Claudia Pechstein	Duitsland	Schaatsen	1992-2022 (9)	5	2	2	9
5.	Clas Thunberg	Finland	Schaatsen	1924-1928 (2)	5	1	1	7
6.	Bonnie Blair	Ver. Staten	Schaatsen	1988-1994 (3)	5	0	1	6
7.	Eric Heiden	Ver. Staten	Schaatsen	1980 (1)	5	0	0	5
8.	Sven Kramer	Nederland	Schaatsen	2006-2022 (5)	4	2	3	9
9.	Ivar Ballangrud	Noorwegen	Schaatsen	1928-1936 (3)	4	2	1	7
10.	Wang Meng	China	Shorttrack	2006-2010 (4)	4	1	1	6
	Charles Hamelin	Canada	Shorttrack	2006-2022 (4)	4	1	1	6
12.	Jevgeni Grisjin	Sowjet-Unie	Schaatsen	1956-1964 (3)	4	1	0	5
	Johann Olav Koss	Noorwegen	Schaatsen	1992-1994 (2)	4	1	0	5
14.	Chun Lee-kyung	Zuid-Korea	Shorttrack	1994-1998 (2)	4	0	1	5
15.	Karin Enke	DDR	Schaatsen	1980-1988 (3)	3	4	1	8
	Gunda Niemann	Duitsland	Schaatsen	1992-1998 (3)	3	4	1	8
17.	Martina Sablikova	Tsjechie	Schaatsen	2010-2022 (4)	3	2	2	7
18.	Choi Min-jeong	Zuid-Korea	Shorttrack	2018-2022 (2)	3	2	0	5
19.	Suzanne Schulting	Nederland	Shorttrack	2018-2022 (2)	3	1	2	6
20.	Ard Schenk	Nederland	Schaatsen	1968-1972 (2)	3	1	0	4
	Tomas Gustavson	Zweden	Schaatsen	1984-1988 (2)	3	1	0	4
22.	Marc Gagnon	Canada	Shorttrack	1994-2002 (3)	3	0	2	5
	Anni Friesinger	Duitsland	Schaatsen	1998-2010 (4)	3	0	2	5
	Irene Schouten	Nederland	Schaatsen	2018-2022 (2)	3	0	2	5
25.	Jorien ter Mors	Nederland	Schaatsen / Shorttrack	2014-2018 (2)	3	0	1	4
26.	Hjalmar Andersen	Noorwegen	Schaatsen	1952 (1)	3	0	0	3
	Yvonne van Gennip	Nederland	Schaatsen	1988 (1)	3	0	0	3

Kim Ki-hoon	Zuid-Korea	Shorttrack	1992-1994 (2)	3	0	0	3
Marianne Timmer	Nederland	Schaatsen	1998-2006 (3)	3	0	0	3
Jin Sun-yu	Zuid-Korea	Shorttrack	2006 (1)	3	0	0	3
Zhou Yang	China	Shorttrack	2010-2014 (2)	3	0	0	3
Kjeld Nuis	Nederland	Schaatsen	2018-2022 (2)	3	0	0	3

Aantal medailles van Nederland op alle Winterspelen

Op de Winterspelen in Sapporo in 1972 eindigde Nederland dankzij het goede rijden van onder andere Ard Schenk in de medaillespiegel op de vierde plaats en bij de voorlaatste twee Winterspelen behaalde Nederland een vijfde plaats in deze landenrangschikking. In 2014 wonnen we maar liefst 24 medailles.

		Plaats	Goud	Zilver	Brons	Totaal
1924	Chamonix	-	-	-	-	-
1928	Sankt Moritz	-	0	0	0	0
1932	Lake Placid	-	-	-	-	-
1936	Garmisch Partenkirchen	-	0	0	0	0
1948	Sankt Moritz	-	0	0	0	0
1952	Oslo	9	0	3	0	3
1956	Cortina d'Ampezzo	-	0	0	0	0
1960	Squaw Valley	11	0	1	1	2
1964	Innsbruck	9	1	1	0	1
1968	Grenoble	6	3	3	3	9
1972	Sapporo	4	4	3	2	9
1976	Innsbruck	9	1	2	3	6
1980	Lake Placid	9	1	2	1	4
1984	Sarajevo	-	0	0	0	0
1988	Calgary	7	3	2	2	7
1992	Albertville	12	1	1	2	4

1994	Lillehammer	18	0	1	3	4
1998	Nagano	6	5	4	2	11
2002	Salt Lake City	9	3	5	0	8
2006	Turijn	10	3	2	4	9
2010	Vancouver	10	4	1	3	8
2014	Sotsji	5	8	7	9	24
2018	PyeongChang	5	8	6	6	20
2022	Beijing	6	8	5	4	17

Waarom is Nederland zo goed in Schaatsen?

Wat is volgens de Amerikaanse Nieuwszender NBC de reden dat Nederland zo goed is in schaatsen? Welnu, dat Nederland zo succesvol is bij het schaatsen op onder andere de Olympische Spelen heeft volgens een verslaggeefster van deze nieuwszender wel een heel bijzondere reden. Tijdens de openings ceremonie van de Olympische Spelen van 2018 werd namelijk door verslaggeefster Katie Couric van deze NBC beweerd, dat schaatsen een belangrijk vervoersmiddel is in met name Amsterdam.

Bij de beelden van Jan Smeekens met de Nederlandse vlag merkte de verslaggeefster op: "Nederland is goed in schaatsen en je vraag je wellicht af waarom." Daarna volgt een uitleg, waarin ze zegt dat Nederland onder zeeniveau ligt en dat daarom in steden zoals Amsterdam schaatsen een belangrijk vervoersmiddel is. "Zo lang de grachten bestaan, hebben de Nederlanders ze gebruikt om op te schaatsen. Zo konden ze elkaar bereiken, maar ze schaatsten er ook voor hun plezier....."

Deze 'fake news' opmerking was reden genoeg voor de Nederlandse Ambassade om Katie Couric via Twitter eens in Nederland uit te nodigen. Zodat ze alle innovatieve manieren van transport in ons land met haar eigen ogen kon komen bewonderen.

De presentatrice bood vervolgens in een reactie haar excuses aan. Saillant detail, daaruit bleek ook dat ze al wel eens in Nederland was geweest: "Gefeliciteerd met alle medailles tot nu toe. Sorry dat ik me op 'glad ijs' bevond met mijn opmerking over schaatsen in de kanalen. Ik probeerde eer te

doen aan jullie historische passie voor deze sport, maar zo kwam het er niet goed uit! Ik zou graag nog een keer naar jullie mooie land komen en het succes met jullie vieren!" Maar of dat er tot nu toe al van is gekomen vermeldt dit bericht helaas niet.....

De Internationale Schaatsunie (ISU / International Skating Union) is de internationale Organisatie voor de Schaatssport. De ISU organiseert sinds de oprichting in 1892 internationale wedstrijden in de verschillende schaatsdisciplines, zoals het kunstschaatsen, langebaanschaatsen en shorttrack. Ze heeft haar hoofdkantoor in het Zwitserse Lausanne. De Nederlander Jan Dijkema werd in 2016 benoemd tot voorzitter van deze organisatie.

De ISU is opgericht op een congres in Scheveningen in juli 1892. Dit congres was een initiatief van de Nederlandse schaatsbond (KNSB) en werd bijeengeroepen omdat, als gevolg van de toename van het aantal internationale wedstrijden, er behoefte ontstond aan internationale standaarden en regels. Bij de oprichting van de ISU waren afgevaardigden uit 15 Europese landen betrokken. In 1894 sloot Canada zich als eerste niet-Europese land aan bij de ISU.

Enkele jaren vóór de oprichting van de ISU hadden er ook al Wereld Kampioenschappen en Europese Kampioenschappen plaatsgevonden:

Historie van de I.S.U.

- **1889:** Eerste Wereldkampioenschap Langebaan (alleen voor mannen) in Amsterdam. Ook de Wereldkampioenschappen van 1890, 1891 en 1892 vonden in Amsterdam plaats.
- **1891:** In het Duitse Hamburg worden de eerste Europese Kampioenschappen Langebaan gehouden, georganiseerd door "Das Deutscher und Österreichischer Eislaufverband", (alleen voor mannen).
- **1892:** In Wenen worden de tweede Europese Kampioenschappen Langebaan gehouden, wederom georganiseerd door "Das Deutscher und Österreichischer Eislaufverband", (ook weer alleen voor mannen).

In de jaren na de oprichting werden er diverse mijlpalen bereikt, zoals:

- **1893:** De eerste Wereldkampioenschappen Langebaanschaatsen, onder directe controle van de ISU vinden plaats in onze hoofdstad Amsterdam.
- **1897:** In Montreal in Canada vindt voor het eerst een Wereldkampioenschap Langebaanschaatsen plaats buiten Europa.
- **1924:** Langebaanschaatsen maakt deel uit van het programma van de eerste Olympische

Winterspelen van het Franse Chamonix.

- **1936:** Voor de vrouwen wordt voor het eerst een Wereldkampioenschap Langebaanschaatsen georganiseerd in het Zweedse Stockholm, dit in opvolging van drie eerdere officiële Kampioenschappen in de Noorse hoofdstad Oslo.
- **1960:** Voor het eerst komen vrouwen uit op de schaatsonderdelen van de Olympische Winterspelen.
- **1970:** West Allis in de Verenigde Staten organiseert het eerste Wereldkampioenschap Sprint.
- **1973:** In Assen vinden de eerste officiële Kampioenschappen voor Junioren plaats, in opvolging van het nog onofficiële Wereldkampioenschap Schaatsen Junioren van 1972 (alleen voor jongens).
- **1978:** In Solihull (Verenigd Koninkrijk) vinden de eerste Shorttrack-Kampioenschappen plaats.
- **1984:** Het eerste ISU-congres buiten Europa vindt plaats in Colorado Springs en de eerste Wereldbekerwedstrijden worden verreden. Tot 1996 bestonden er aparte Wereldbekerwedstrijden voor mannen en vrouwen.
- **1990:** In Christchurch (Nieuw-Zeeland) vindt het eerste ISU-congres in Oceanië plaats.
- **1992:** Tijdens de Olympische Spelen van het Franse Albertville staat Shorttrack voor het eerst op het wedstrijdprogramma.
- **1995 / 1996:** In Hamar in Noorwegen vindt het eerste Wereldkampioenschap Schaatsen Afstanden plaats.
- **2002:** Het eerste ISU-congres op Aziatische bodem vindt plaats in Kioto in Japan.
- **2004:** Het 50e ISU-congres vindt plaats op de locatie waar de ISU in 1882 is opgericht, in het Kurhaus in Scheveningen.
- **2018:** Het eerste Europese Kampioenschap Afstanden voor de Langebaan schaatser vindt plaats in Kolomna in Rusland.

Voorzitters van de ISU

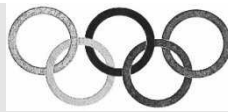
1892 – 1895:	Pim Mulier	(Nederland)
1895 – 1925:	Viktor Balck	(Zweden)
1925 – 1937:	Ulrich Salchow	(Zweden)
1937 – 1945:	Gerrit van Laer	(Nederland)
1945 – 1953:	Herbert Clarke	(Verenigd Koninkrijk)
1953 – 1967:	James Koch	(Zwitserland)
1967 – 1967:	Ernst Labin	(Oostenrijk)
1967 – 1980:	Jacques Favart	(Frankrijk)
1980 – 1994:	Olaf Poulsen	(Noorwegen)

1994 – 2016: Ottavio Cincuenta (Italie)

2016 – heden: **Jan Dijkema (Nederland)**

Nieuws van 25 april 2018: Jan Dijkema blijft langer voorzitter van de ISU

Jan Dijkema zal ook de komende vier jaar de voorzitter zijn van de ISU, de internationale schaatsunie. De KNSB had Dijkema weer als kandidaat voorgedragen en omdat er geen tegenkandidaat was, zal hij in juni tijdens het ISU-congres in Sevilla herbenoemd worden. De 73-jarige Dijkema is sinds 2016 de voorzitter van de ISU. Hij is na Gerrit van Laer (1937-1945) en Pim Mulier (1892-1895) de derde Nederlander die deze functie bekleedt. In de loop van 2022 zullen er weer verkiezingen voor een nieuwe voorzitter van dan I.S.U. worden gehouden.

Inhoudsopgave

Voorwoord	009
- 00 - Inleiding	011
- Sven of Ireen of toch Ireen en Sven	013
- Medailleoverzichten	014
- De Schaatsport in vroeger Dagen	017
- Het Schaatsen op de Olympische Winterspelen	019
- De Olympische Schaats en Shorttrack Medaillespiegel	019
- Het aantal Medailles van Nederland op alle Winterspelen	021
- Waarom is Nederland zo goed in Schaatsen?	022
- De Internationale Schaatsunie	025
- De historie van de I.S.U.	025
- De Voorzitters van de ISU (t/m 30-03-2022)	026
- Inhoudsopgave	029
- 01 - De Olympische Winterspelen	037
- De Olympische Winterspelen	039
- De Succesvolste Schaatslanden op de Olympische Winterspelen	040
- 02 - De Olympische Winterspelen van 1924 t/m 2018	043

- De Nederlandse Vlaggendragers tijdens de Openings Ceremoniën	045
- De Olympische Winterspelen van 1924	046
- De Olympische Winterspelen van 1928	048
- De Olympische Winterspelen van 1932	051
- De Olympische Winterspelen van 1936	054
- De Olympische Winterspelen van 1940	056
- De Olympische Winterspelen van 1944	057
- De Olympische Winterspelen van 1948	057
- De Olympische Winterspelen van 1952	060
- De Olympische Winterspelen van 1956	062
- De Olympische Winterspelen van 1960	065
- De Olympische Winterspelen van 1964	068
- De Olympische Winterspelen van 1968	071
- De Olympische Winterspelen van 1972	075
- De Olympische Winterspelen van 1976	078
- De Olympische Winterspelen van 1980	081
- De Olympische Winterspelen van 1984	084
- De Olympische Winterspelen van 1988	087
- De Olympische Winterspelen van 1992	090
- De Olympische Winterspelen van 1994	093
- De Olympische Winterspelen van 1998	096
- De Olympische Winterspelen van 2002	099
- De Olympische Winterspelen van 2006	103
- De Olympische Winterspelen van 2010	109
- De Olympische Winterspelen van 2014	113
- De Olympische Winterspelen van 2018	119
- 03 - De Aanloop naar de Olympische Winterspelen van 2022	137
- Schaatsnieuws van 18 maart 2018 t/m 27 januari 2022	139
- Programma Langebaanschaatsen Olympische Spelen van 2022	147
- Olympische Records Langebaan Schaatsen t/m 01-02-2022	148
- Gouden Medaille Winnaars Olympische Spelen Langebaanschaatsen t/m 2018	149
- 04 - In Memoriam	151
- Ter Nagedachtenis	153
- In Memoriam Sigge Ericsson (1930-2019)	154
- In Memoriam Paulien van Deutekom (1981-2019)	155
- In Memoriam Igor Zjelezovski (1963-2021)	159
- 05 - De Olympische Winterspelen van 2022	161
- De Olympische Winterspelen van 2022 in Beijing in China	163
- Winterspelen alleen voor Chinese Fans	163
- De Olympische Winterspelen in Beijing	165
- Dag 1 van de Olympische Winterspelen in Beijing (Vrijdag 04-02-2022)	167
- Opening van de Winterspelen	167

- Dag 2 van de Olympische Winterspelen in Beijing	(Zaterdag 05-02-2022)	168
- Irene Schouten pakt Goud op de 3000 meter		168
- Dag 3 van de Olympische Winterspelen in Beijing	(Zondag 06-02-2022)	170
- Nils van der Poel wint Goud op de 5000 meter		170
- Dag 4 van de Olympische Winterspelen in Beijing	(Maandag 07-02-2022)	173
- Ireen Wüst wint Goud op de 1500 meter		173
- Ireen Wüst Succesvolste Nederlandse Wintersporter		175
- Ireen Wüst beste Nederlandse Olympier		175
- Ireen Wüst in Top 4 beste Wintersporters		176
- Dag 5 van de Olympische Winterspelen in Beijing	(Dinsdag 08-02-2022)	178
- Kjeld Nuis wint Goud op de 1500 meter		178
- Dag 6 van de Olympische Winterspelen in Beijing	(Woensdag 09-02-2022)	181
- Nils van der Poel hekelt 'lobby' KNSB		182
- Dag 7 van de Olympische Winterspelen in Beijing	(Donderdag 10-02-2022)	183
- Irene Schouten wint Goud op de 5000 meter		183
- Dag 8 van de Olympische Winterspelen in Beijing	(Vrijdag 11-02-2022)	185
- Nils van der Poel wint Goud op de 10000 meter in nieuw Wereldrecord		186
- Suzanne Schulting weer Goud op de 1000 meter Shorttrack		187
- Dag 9 van de Olympische Winterspelen in Beijing	(Zaterdag 12-02-2022)	189
- Gao Tingyu wint Goud op de 500 meter		190
- Dag 10 van de Olympische winterspelen van Beijing	(Zondag 13-02-2022)	193
- Erin Jackson wint Goud op de 500 meter		195
- Dag 11 van de Olympische Winterspelen in Beijing	(Maandag 14-02-2022)	197
- Dag 12 van de Olympische Winterspelen in Beijing	(Dinsdag 15-02-2022)	198
- Canada wint Goud op de Ploegenachtervolging		199
- Noorse Heren winnen weer Goud op de Ploegenachtervolging		200
- Dag 13 van de Olympische Winterspelen in Beijing	(Woensdag 16-02-2022)	201
- Dag 14 van de Olympische Winterspelen in Beijing	(Donderdag 17-02-2022)	203
- Miho Takagi wint goud op de 1000 meter		203
- Dag 15 van de Olympische Winterspelen in Beijing	(Vrijdag 18-02-2022)	207
- Thomas Krol wint Goud op de 1000 meter		207
- Dag 16 van de Olympische Winterspelen in Beijing	(Zaterdag 19-02-2022)	210
- Bart Swings wint Goud op de Mass Start		212
- Irene Schouten wint Goud op de Mass Start		213
- Succesvolste Nederlanders op Winterspelen		214
- Dag 17 van de Olympische Winterspelen in Beijing	(Zondag 20-02-2022)	215
- Complete Medaillespiegel		216
- Nederlandse Medaillewinnaars		216
- Succesvolste Deelnemers in Beijing		217
- Presentatie Milaan en Cortina d'Ampezzo		218
- Nederlandse Medailleoogst alle Winterspelen		218
- Rusland verbreekt Olympische Wapenstilstand		219
- 06 - De komende Olympische Winterspelen van 2026		221
- De komende Olympische Winterspelen van 2026		223
- Ski-Alpinisme op Winterspelen		223
- 07 - De Olympische Schaatsrecords		225

- Lijst van Olympische Records Langebaanschaatsen	227
- De Olympische Records bij de Heren per 1-3-2022	227
- De Olympische Records bij de Dames per 1-3-2022	227

- 08 - Nederlandse Olympische Schaatshelden 229

- De Nederlandse Olympische Schaatshelden	231
- Siem Heiden 1905 - 1993	231
- Wim Kos 1904 - 1930	232
- Jan Langedijk 1910 - 1981	233
- Dolf van der Scheer 1909 - 1966	233
- Wim van der Voort 1923 - 2016	234
- Kees Broekman 1927 - 1992	235
- Anton Huiskens 1928 - 2008	236
- Jeen van den Berg 1928 - 2014	237
- Jan Pesman 1931 - 2014	238
- Kees Verkerk 1942 -	239
- Ard Schenk 1944 -	241
- Peter Nottet 1944 -	242
- Ans Schut 1944 -	243
- Carry Geijssen 1947 -	244
- Stien Kaiser 1938 -	245
- Atje Keulen-Deelstra 1938 - 2013	246
- Hans van Helden 1948 -	248
- Piet Kleine 1951 -	249
- Annie Borckink 1951 -	250
- Ria Visser 1961 -	251
- Lieuwe de Boer 1951 -	252
- Hilbert van der Duim 1957 -	252
- Jan Ykema 1963 -	254
- Yep Kramer 1957 -	255
- Yvonne van Gennip 1964 -	256
- Robert Vunderink 1961 -	257
- Leo Visser 1966 -	258
- Gerard Kemkers 1967 -	259
- Hein Vergeer 1961 -	260
- Falko Zandstra 1971 -	261
- Ids Postma 1973 -	262
- Bart Veldkamp 1967 -	263
- Carla Zijlstra 1969 -	264
- Gerard van Velde 1971 -	265
- Marianne Timmer 1974 -	266
- Gianni Romme 1973 -	267
- Rintje Ritsma 1970 -	269
- Jochem Uytdehaage 1976 -	270
- Jan Bos 1975 -	271
- Erben Wennemars 1975 -	272
- Carl Verheijen 1975 -	273
- Ireen Wüst 1986 -	275

- Greta Smit	1976 -	276
- Renate Groenewold	1976 -	278
- Bob de Jong	1976 -	279
- Simon Kuipers	1982 -	280
- Sven Kramer	1986 -	281
- Annette Gerritsen	1985 -	284
- Laurine van Riessen	1987 -	285
- Mark Tuitert	1980 -	286
- Jan Blokhuijsen	1989 -	287
- Jorrit Bergsma	1986 -	288
- Michel Mulder	1986 -	289
- Jan Smeekens	1987 -	290
- Ronald Mulder	1986 -	292
- Margot Boer	1985 -	293
- Stefan Groothuis	1981 -	294
- Koen Verweij	1990 -	296
- Jorien ter Mors	1989 -	297
- Lotte van Beek	1991 -	298
- Carien Kleibeuker	1978 -	300
- Marrit Leenstra	1989 -	301
- Bob de Vries	1984 -	302
- Kjeld Nuis	1989 -	303
- Kai Verbij	1994 -	304
- Patrick Roest	1995 -	305
- Irene Schouten	1992 -	307
- Anice Das	1985 -	308
- Esmee Visser	1996 -	309
- Antoinette de Jong	1995 -	310
- Carlijn Achtereekte	1990 -	311
- Annouk van der Weijden	1986 -	312
- Femke Kok	2000 -	313
- Jutta Leerdam	1998 -	313
- Michelle de Jong	1999 -	314
- Marijke Groenewoud	1999 -	315
- Sanne in 't Hof	1998 -	315
- Merijn Scheperkamp	2000 -	316
- Thomas Krol	1992 -	317
- Hein Otterspeer	1988 -	318
- Marcel Bosker	1997 -	319
- 09 - Medaille Winnaars op de Olympische Spelen bij het Langebaan Schaatsen		321
- Medaille Winnaars op de Olympische Spelen Schaatsen		323
- Een Stukje Geschiedenis van de Olympische Winterspelen		323
- Medaille Winnaars op de Olympische Winterspelen Schaatsen		324
- 10 - De Ontwikkeling van de Olympische Records		333
- Ontwikkeling van de Olympische Records bij de Dames t/m 01-03-2022		335
- Ontwikkeling van de Olympische Records bij de Heren t/m 01-03-2022		343

- 11 - Internationale Olympische Schaatshelden**351**

- Internationale Olympische Schaatshelden			353
- Class Thunberg	1893 - 1973	(Finland)	353
- Roald Larsen	1898 - 1959	(Noorwegen)	354
- Bernt Evensen	1905 - 1979	(Noorwegen)	355
- Ivar Ballangrud	1904 - 1969	(Noorwegen)	356
- Julius Skuttnab	1889 - 1965	(Finland)	357
- Irving Jaffee	1906 - 1981	(Verenigde Staten)	358
- Hjalmar Andersen	1923 - 2013	(Noorwegen)	359
- Sigge Ericson	1930 - 2019	(Zweden)	360
- Knut Johannesen	1933 -	(Noorwegen)	361
- Victor Kositsjkin	1938 - 2012	(Rusland)	362
- Jevgeny Grisjin	1931 - 2005	(Rusland)	363
- Lidia Skoblikova	1939 -	(Rusland)	364
- Fred Anton Maier	1938 - 2015	(Noorwegen)	365
- Erhard Keller	1944 -	(Duitsland)	367
- Magne Thomassen	1941 -	(Noorwegen)	367
- Jonny Nilsson	1943 -	(Zweden)	368
- Sten Stensen	1947 -	(Noorwegen)	369
- Loedmila Titova	1946 -	(Rusland)	370
- Valeri Muratov	1946 -	(Rusland)	372
- Jevgeni Kulikov	1950 -	(Rusland)	373
- Peter Mueller	1954 -	(Verenigde Staten)	373
- Anne Henning	1955 -	(Verenigde Staten)	374
- Jan Egil Storholt	1949 -	(Noorwegen)	375
- Sheila Young	1950 -	(Verenigde Staten)	376
- Eric Heiden	1958 -	(Verenigde Staten)	377
- Tomas Gustavson	1959 -	(Zweden)	378
- Karin Enke	1961 -	(Duitsland)	380
- Natalja Petroeseva	1955 -	(Rusland)	382
- Igor Malkov	1965 -	(Rusland)	383
- Gaetan Boucher	1958 -	(Canada)	384
- Uwe Jens Mey	1963 -	(Duitsland)	385
- Geir Karlstad	1963 -	(Noorwegen)	386
- Christa Rothenburger	1959 -	(Duitsland)	387
- Johan Olav Koss	1968 -	(Noorwegen)	388
- Adne Sondrahl	1971 -	(Noorwegen)	389
- Andrea Mitcherlich	1960 -	(Duitsland)	390
- Bonnie Blair	1964 -	(Verenigde Staten)	391
- Dan Jansen	1965 -	(Verenigde Staten)	392
- Igor Zjelezovski	1963 - 2021	(Wit-Rusland)	394
- Emese Hunyady	1966 -	(Hongarije/Oostenrijk)	396
- Roberto Sighel	1967 -	(Italie)	397
- Gunda Niemann	1966 -	(Duitsland)	398
- Catriona LeMay-Doan	1970 -	(Canada)	400
- Claudia Pechstein	1972 -	(Duitsland)	401
- Enrico Fabris	1981 -	(Italie)	403
- Annie Friesinger	1977 -	(Duitsland)	404

- Derek Parra	1970 -	(Verenigde Staten)	406
- Hiroyasu Shimizu	1974 -	(Japan)	407
- Chris Witty	1975 -	(Verenigde Staten)	408
- Jeremy Wotherspoon	1976 -	(Canada)	409
- Cindy Klassen	1979 -	(Canada)	410
- Chad Hedrick	1977 -	(Verenigde Staten)	412
- Shani Davis	1982 -	(Verenigde Staten)	414
- Havard Bokko	1987 -	(Noorwegen)	415
- Lee Seung-hoon	1988 -	(Zuid-Korea)	418
- Lee Sang-Hwa	1989 -	(Zuid-Korea)	420
- Zbigniew Brodka	1984 -	(Polen)	421
- Martina Sablikova	1987 -	(Tsjechie)	422
- Ted-Jan Bloemen	1986 -	(Nederland/ Canada)	424
- Sverre Lunde Pedersen	1992 -	(Noorwegen)	426
- Brittany Bowe	1988 -	(Verenigde Staten)	428
- Nao Kodaira	1986 -	(Japan)	429
- Francisca Lollobrigida	1991 -	(Italië)	430
- Nils van der Poel	1996 -	(Zweden)	431
- Bart Swings	1991 -	(België)	434
- 12 - Het laatste Schaatsnieuws			437
- Schaatsnieuws van 01 maart 2022 t/m 05 april 2022			439
- Ronald Mulder stopt met Schaatsen			439
- Kjeld Nuis doorbreekt de 100 kilometergrens			439
- KNSB niet door met Coach Coopmans			441
- Nana Takagi stopt met Schaatsen			441
- 13 - Nederlands Grootste 'Golddiggers'			443
- De Meeste Olympische Medailles			445
- Meeste Nederlandse Schaatsmedailles op de Winterspelen			445
- Nederlands Olympische Ranglijst Aller Tijden			446
- Ireen Wüst en Sven Kramer in illustre rijtje Olympiërs			447
- Alle gouden medailles op een rij (Mannen en Vrouwen)			448
- 14 - Deelnemers aan de Olympische Winterspelen Langebaan Schaatsen			451
- Nederlandse Deelnemers aan de Olympische Schaatswedstrijden			453
- Overzicht aantal Nederlandse Schaatsers per Winterspelen			453
- Nederlandse Deelnemers aan het Olympische Langebaan Schaatsen			454
- Nederlandse Vlaggendragers tijdens Sluitings Ceremonie			459
- Internationale Grootheden en hun Olympische Prestaties.			460
- 15 - De Adelskalender			465
- Adelskalender			467
- De Adelskalender bij de Mannen	(per 05-03-2022)		468
- De Adelskalender bij de Vrouwen	(per 20-02-2022)		468

Nawoord	471
Bronnen	471
G.N.U. - Licentie voor vrije Documentatie	473

- 01 -

De Olympische Winterspelen

De Olympische Winterspelen is de naam van een grote internationale wintersportmanifestatie, welke elke vier jaar wordt georganiseerd door het Internationaal Olympisch Comité. Tot en met 1992 vonden de Winterspelen in hetzelfde jaar als de Olympische Zomerspelen plaats, maar sinds 1994 vinden de Winterspelen in de even jaren tussen de Zomerspelen plaats.

De Olympische Winterspelen werden achtereenvolgens in de volgende plaatsen georganiseerd:

- 1924 Chamonix in Frankrijk.
- 1928 Sankt Moritz in Zwitserland.
- 1932 Lake Placid in de Verenigde Staten.
- 1936 Garmisch-Partenkirchen in Duitsland

Vanwege de Tweede Wereldoorlog werden er in 1940 en in 1944 geen Olympische Winterspelen gehouden. De oorspronkelijke organisatie van de Winterspelen van 1940 was wel al aan Sapporo in Japan toebedeeld. Zo was de organisatie van de Winterspelen van 1944 aan Cortina d'Ampezzo in Italië gegund, maar ook deze konden geen doorgang vinden.

- 1948 Sankt Moritz in Zwitserland.
- 1952 Oslo in Noorwegen.
- 1956 Cortina d'Ampezzo in Italië.
- 1960 Squaw Valley in de Verenigde Staten.
- 1964 Innsbruck in Oostenrijk.
- 1968 Grenoble in Frankrijk.
- 1972 Sapporo in Japan.
- 1976 Innsbruck in Oostenrijk.
- 1980 Lake Placid in de Verenigde Staten.
- 1984 Sarajevo in voormalig Joegoslavië.
- 1988 Calgary in Canada.
- 1992 Albertville in Frankrijk.
- 1994 Lillehammer in Noorwegen.
- 1998 Nagano in Japan.
- 2002 Salt Lake City in de Verenigde Staten.
- 2006 Turijn in Italië.
- 2010 Vancouver in Canada.
- 2014 Sotsji in Rusland.
- 2018 PyeongChang in Zuid-Korea.
- 2022 Beijing in China.
- 2026 Milaan en Cortina d'Ampezzo (Gepland)

Succesvolste schaatslanden op de Olympische Winterspelen

Als we de ranglijst van alle gewonnen langebaan schaats-medailles op alle Winterspelen eens gaan bekijken, dan staat Nederland na de Olympische Winterspelen van 2022 in Beijing op een prachtige eerste plaats bij de schaatsonderdelen. Voor de zuiverheid van deze lijst hebben we de DDR en de Sovjet-Unie apart in de lijst opgenomen. Zie de tabel hieronder, deze is bijgewerkt tot en met de Spelen van 2022:

	Land	Goud	Zilver	Bronz	Totaal	Mannen				Vrouwen			
						G	Z	B	T	G	Z	B	T
1	Nederland	48	44	41	133	25	30	26	81	23	14	15	52
2	Verenigde Staten	30	22	19	71	20	13	8	41	10	9	11	30
3	Noorwegen	28	29	30	87	27	29	29	85	1	0	1	2
4	Sovjet-Unie	24	17	19	60	12	10	9	31	12	7	10	29
5	Duitsland	13	14	10	37	2	0	1	3	11	14	9	34
6	Canada	10	16	16	42	4	7	8	19	6	9	8	23
7	Zweden	9	4	5	18	9	4	5	18	0	0	0	0
8	DDR	8	12	9	29	2	1	2	5	6	11	7	24
9	Finland	7	8	9	24	6	6	7	19	1	2	2	5
10	Zuid-Korea	5	9	5	19	3	7	5	15	2	2	0	4
11	Japan	5	10	11	26	1	4	7	12	4	6	4	14
12	Rusland	3	5	6	14	1	3	2	6	2	2	3	7
13	Tsjechië	3	2	1	8	0	0	0	0	3	2	3	8
14	Bondsrepubliek Duitsland	3	0	0	3	2	0	0	2	1	0	0	1
15	Italië	2	1	4	7	2	0	3	5	0	1	1	2
16	China	2	3	4	9	1	0	1	2	1	3	3	7
17	Oostenrijk	1	2	3	6	0	1	2	3	1	1	1	3
	Polen	1	2	3	6	1	0	1	2	0	2	2	4
19	Belgie	1	1	1	3	1	1	1	3	0	0	0	0
20	Duits eenheidsteam	1	1	0	2	0	0	0	0	1	1	0	2
21	Olympische Atleten uit Rusland	0	1	2	3	0	1	0	1	0	0	2	2

22	Wit-Rusland	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0
	Noord-Korea	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1
24	Kazachstan	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1
	Totaal	204	206	200	610	119	120	116	355	85	86	84	255

- 02 -

De Olympische Winterspelen

Van

1924 t/m 2018

Nederlandse Schaatsers als Vlaggendragers bij de Openings Ceremoniën tijdens de Winterspelen

Hieronder de complete lijst van schaatsers die als Nederlandse vlaggendragers tijdens de openingsceremonie van de Olympische Winterspelen fungeerden. Vlaggendragers lopen tijdens de openings- en (sinds 1960) ook tijdens de sluitingsceremonie van de Olympische Winterspelen vooraan de delegatie van sportlieden en dragen daarbij de nationale vlag, in dit geval dus de vlag van Nederland.

De Nederlandse vlaggendrager is over het algemeen een sporter waarvan veel wordt verwacht, of die succesvol geweest is op een eerdere editie van de Winter Spelen. Sinds 1928 wordt de vlag gedragen bij de opening van de Olympische Winterspelen. Ook bij de sluitings ceremonie wordt de Nederlandse vlag het stadion in gedragen, maar voor ze lijst van deze sporters verwijs ik u naar elders in dit boek.

Jaar	Plaats	Vlaggendrager	Sport
1924	Chamonix	-	-
1928	Sankt Moritz	Edwin de Mattos	Bobsleeën
1932	Lake Placid	-	-
1936	Garmisch-Partenkirchen	Sammel Dunlop	Bobsleeën
1940	-		
1944	-		
1948	Sankt Moritz	Jan Langedijk	Langebaanschaatsen
1952	Oslo	Wim van der Voort	Langebaanschaatsen
1956	Cortina d'Ampezzo	Kees Broekman	Langebaanschaatsen
1960	Squaw Valley	Kees Broekman	Langebaanschaatsen
1964	Innsbruck	Ard Schenk	Langebaanschaatsen
1968	Grenoble	Stien Kaiser	Langebaanschaatsen
1972	Sapporo	Atje Keulen-Deelstra	Langebaanschaatsen
1976	Innsbruck	Dianne de Leeuw	Kunstrijden
1980	Lake Placid	Piet Kleine	Langebaanschaatsen
1984	Sarajevo	Hilbert van der Duim	Langebaanschaatsen
1988	Calgary	Jan Ykema	Langebaanschaatsen
1992	Lillehammer	Leo Visser	Langebaanschaatsen
1994	Albertville	Christina Aaftink	Langebaanschaatsen
1998	Nagano	Carla Zijlstra	Langebaanschaatsen
2002	Salt Lake City	Nicolien Sauerbreij	Snowboarden
2006	Turijn	Jan Bos	Langebaanschaatsen

2010	Vancouver	Timothy Beck	Bobsleeën
2014	Sotsji	Jorien ter Mors	Langebaanschaatsen
2018	PyeongChang	Jan Smeekens	Langebaanschaatsen
2022	Beijing	Kjeld Nuis	Langebaanschaatsen
		Lindsey van Zundert	Kunstrijden

Hieronder worden alle Olympische Winterspelen één voor één behandeld, beginnend bij de eerste Olympische Winterspelen van 1924 in het Franse Chamonix en eindigend met de Olympische Winterspelen van 2022 in de Chinese hoofdstad Beijing.

Olympische Winterspelen van 1924 in Chamonix in Frankrijk

1e Olympische Winterspelen

Nederlandse deelnemers: Geen

In 1921 stemde het Internationaal Olympisch Comité in met het houden van een 'Semaine des Sports d'Hiver' (Een Internationale Winter-sportweek). Deze zou voor het eerst in 1924 gaan plaatshebben, in het kader van de Olympische Spelen, die dat jaar in Parijs zouden worden gehouden.

Deze internationale wintersportweek werd georganiseerd in het Franse Chamonix, aan de voet van de hoogste berg van West-Europa, de Mont Blanc en werd een enorm groot succes. Naar aanleiding van dit succes werd er besloten dat dit voortaan elke vier jaar, maar wel los van de Zomerspelen, als een Olympische Winterspelen zou worden georganiseerd.

Daarmee werd deze Wintersportweek van 1924 in het Franse Chamonix ook gelijk hernoemd tot de 1e Olympische Winterspelen. De definitieve splitsing in Olympische Zomer- en Winterspelen was een feit. De prachtige poster die voor deze Winterspelen werd gemaakt, prijkt hierboven en is gemaakt

door de Franse schilder Auguste Matisse. Al eerder hadden de wintersporten kunstschaatsen op de Spelen van Londen in 1908 en Antwerpen in 1920 en ijshockey ook op de Spelen van Antwerpen, op het programma gestaan maar dan als demonstratiesport. Nu werden deze sporten ook bij de eerste echte Olympische Winterspelen opgenomen.

Er namen op deze eerste Olympische Winterspelen, sporters uit zestien landen, waaronder België, deel aan de eerste Winterspelen. Eén schaatser uit Estland had zich wel aangemeld, maar deed uiteindelijk toch niet mee. Nederland ontbrak op dit sportevenement.

Het allereerste onderdeel dat op het programma stond, was de 500 meter schaatsen. Dit onderdeel werd gewonnen door Charles Jewtraw uit de Verenigde Staten, die daarmee de eerste Olympische Winterkampioen werd. De Finse schaatser Clas Thunberg won tijdens deze eerste Olympische Winterspelen drie gouden medailles (op de 1500 meter, de 5000 meter en op het meer afstanden-kampioenschap), een zilveren (op de 10.000 meter) en een bronzen (op de 500 meter).

Winnaars Langebaanschaatswedstrijden Heren op de Winterspelen van 1924

In onderstaande tabel staan de medaillewinnaars van de langebaan schaatswedstrijden tijdens deze Olympische Winterspelen van Chamonix in 1924. Clas Thunberg was duidelijk de grote overheerser met drie gouden medailles, een zilveren en een bronzen. Opvallend zijn ook de medailles voor het Allrounden, deze werden helaas alleen tijdens deze Winterspelen vergeven, en daarna nooit meer.

1924	Goud		Zilver		Brons	
500 meter	Charles Jewtraw	USA	Oskar Olsen	Noo	Roald Larsen	Noo
					Clas Thunberg	Fin
1500 meter	Clas Thunberg	Fin	Roald Larsen	Noo	Sigurd Moen	Noo
5000 meter	Clas Thunberg	Fin	Julius Skutnabb	Fin	Roald Larsen	Noo
10.000 meter	Julius Skutnabb	Fin	Clas Thunberg	Fin	Roald Larsen	Noo
Allround	Clas Thunberg	Fin	Roald Larsen	Noo	Julius Skutnabb	Fin

Schaats-medaille verdeling per land op de Olympische Winterspelen van 1924

Hieronder een tabel met de medaille verdeling bij het langebaanschaatsen op deze allereerste Olympische Winterspelen in 1924 in het Franse Chamonix. Finland was duidelijk het beste schaatsland van deze Winterspelen.

	Goud	Zilver	Brons	Totaal
1 Finland	4	2	2	8
2 USA	1	0	0	1
3 Noorwegen	0	3	4	7

Op de gehele Olympische Winterspelen 1924 in Chamonix werden in totaal bij alle sporten 49 medailles uitgereikt. In de tabel hieronder staat het complete medailleklassement. In dit klassement wordt eerst gekeken naar het aantal gouden medailles, vervolgens de zilveren medailles en tot slot de bronzen medailles.

Totale Medaillespiegel van de Olympische Winterspelen 1924

Sinds februari 2006 erkent het I.O.C. ook het curlingtoernooi van 1924 als Olympisch. Sommige bronnen vermelden ook het onderdeel militaire patrouille als demonstratiesport. Het I.O.C. ziet het toernooi als Olympisch en heeft de resultaten en medailles dan ook opgenomen in hun medailledatabase. Deze medailles staan derhalve ook vermeld in het onderstaande medailleklassement.

1924	Land	Goud	Zilver	Brons	Totaal
1	Noorwegen	4	7	6	17
2	Finland	4	4	3	11
3	Oostenrijk	2	1	0	3
4	Zwitserland	2	0	1	3
5	Verenigde Staten	1	2	1	4
6	Groot-Brittannië	1	1	2	4
7	Zweden	1	1	0	2
8	Canada	1	0	0	1
9	Frankrijk	0	0	3	3
10	België	0	0	1	1
Totaal		16	16	17	49

Olympische Winterspelen van 1928 in Sankt Moritz in Zwitserland